

derom. Jeg fastholder altsaa Lovforslagets Grundtanke som herrettiget, og jeg tror, at man fra et Samfundsstandpunkt kan sige med Føie, at det i dybere Forstand er retfærdigt at træffe en saadan Foranstaltning. Det ærede 10de kongevalgte Medlem (Gode) kom ogsaa i sidste Møde ind paa at sige: „Lad os udrede Bidraget som en Del af Produktionsudgiften, men det ærede Medlem kom dertil gjennem en Motivering, som ganske vist er forskjellig fra den, jeg har tilladt mig at give, og som jeg for saa vidt har ondt nok ved at forstaa og følge med. Jeg fremsætter kun Tanken, som jeg har opfattet den, selve Ordlyden deraf har jeg ikke haat Veilighed til at gjøre mig bekendt med, og jeg veed ikke engang, om den foreligger. Det ærede Medlem ønskede vel, saa vidt jeg har kunnet forstaa ham, at man gjennem den sædvanlige juridiske Begrundelse for Erstatningsfordringer kunde komme til samme Resultat som Lovforslaget, men mente, at det kunde man ikke. Jeg har ikke nogen særlig Grund til at røve videre ved dette Spørgsmaal, da man i Lovforslaget har vedkjendt sig ikke at gaa den Vej og ikke har forjaget det. Jeg kan meget godt forstaa, at der er Medlemmer, som mene, at det er den rette Vej, mene, at man skulde søge at udvide vore Erstatningsregler, thi de ere jo høist tarvelige, og man kan ikke komme frem med dem. Jeg skal gjøre opmærksom paa, at man i Tydskland i 1871 prøvede at gaa i denne Retning, men Forsøget mislykkedes totalt, det gav Utilfredshed i Stedet for Tilfredshed. Man kan se hen til England, hvor Forholdene have formet sig paa anden Maade, og hvor Erstatningsfordringerne jo ere anerkjendte i et helt andet Omfang end hos os, navnlig lige over for Fuldmagtsforholdet. Fuldmægtigen er i ganske anden Grad ansvarlig for det, han foretager sig paa Principalens Vegne, ogsaa for det, han forsummer, ja man har ogsaa for Diebliffet derovre en Strid itaende om, hvorvidt Principalens Ansvar kan udvides i et saadant Omfang, at han bliver ansvarlig for Arbeideren lige over for dennes Fæller. Det skal jeg lade ligge; jeg tror ikke vi kunne komme frem ad samme Vej, som de ere komne frem i England; det forekommer mig, at hvert Land maa bygge efter sin eiendommelige Udvikling, og i England har der i mange Aar været en bestemt Udvikling i denne Retning; man er der langt mere fremme med Hensyn til at fasthætte Erstatningskrav, end vi kunne vente at komme. Jeg tror, man maa sige, at det er naturligt, at hvert Land bygget paa sine Samfundstilstande og de Opfattelser, som vaade

i Landet. Det kan godt være muligt, at England kan komme frem paa sin Maade; det tør jeg ikke have nogen afgjørende Mening om. Hos os bygge vi paa Sygeforsikringsfrivilligheden, fordi vi der have en Udvikling at støtte os til, og jeg finder det ganske naturligt, at man i hvert Land støtter sig til Udviklingen. Det ærede kongevalgte Medlem siger — saavidt jeg har forstaaet ham — omtrent saaledes: „For at Arbeideren skal faae godt af denne tungne Risikopræmie, kræver jeg Noget af ham; jeg kræver, at han sygeforsikrer sig; naar han har sygeforsikret sig, lad ham saa faae Risikopræmien, og lad saa Arbeidsgiveren udrede den; thi han er den, der staar Arbeideren nærmest“. Der er et Spring i dette, og det forekommer mig, det nærmer sig stærkt til en Hensigtsmæssighedsbetragtning. Der kan jo med Føie opkastes det Spørgsmaal: Hvem staar i dette Tilfælde Arbeideren nærmest? Det ærede Medlem siger: Naar Arbeideren ikke vil eller ikke er istand til at faae eller faktisk ikke faar denne Risikopræmie, lad ham saa sygeforsikre sig, saa skal Arbeidsgiveren udrede den. I saa Tilfælde kan man sige: „Ja, men staar ikke Kommunen eller Samfundet i dette Tilfælde Arbeideren fuldt saa nær som Arbeidsgiveren? Thi det forekommer mig, at naar man ikke vedkjender sig det Princip, at Samfundet staar saaledes, at det kan sige til Arbeidsgiveren: Du skal bære Risikoen, saa kan man ikke gjennem det ærede Medlems Betragtning komme til, at den skal lægges paa Arbeidsgiveren; jeg vil senere fra Sygeforsikringspunktet se paa dette. Jeg ønskede først at sige et Par Ord om Forholdet ligeoverfor Arbeidsgiveren, overfor Producenten, om det ogsaa er rigtig med Hensyn til ham at gjøre den Indskrænkning, at vedkommende Arbejder skal være i en Sygefasse. I og for sig bliver det allerede noget besynderligt at bygge Tvang oven paa den frivillige Sygefasse; men desforuden, hvorledes staar Producenten? Han staar saaledes, at han siger: „Jeg skal udrede dette Bidrag; det bliver altsaa af Samfundet opfattet som min Pligt at udrede Bidraget. Skal jeg gjøre dette, maa det komme alle mine Arbeidere tilgode. Jeg kan ikke være tjent med, at man lader det være afhængig af, om Vedkommende er sygeforsikret eller ei.“ Det forekommer mig, at dette Ræsonnement er fuldt berettiget; thi, vel at mærke, her er Tale om Ulykker for hele Livet, om Død og Invaliditet for hele Livet. En saadan Forsikkring kan man ikke gjøre afhængig af, om Vedkommende har sikret sig det mindre